

Utlåtande

11.06.2021

Ärende: VN/480/2021

Begäran om utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om småbarnspedagogik

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

SAMS – Samarbetsförbundet kring funktionshinder r.f. tackar för möjligheten att kommentera regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om småbarnspedagogik.

SAMS understöder lagförslagets målsättningar. SAMS välkomnar att barnets bästa inkluderats i lagförslaget som en central utgångspunkt. Principen bör tolkas i ljuset av både barnkonventionens och funktionshinderskonventionens förpliktelser. SAMS välkomnar också att principen om inklusivitet tagits med som en viktig utgångspunkt, men dess innebörd borde artikuleras tydligare i förarbeten. SAMS åberopar även en konsekvensbedömning av lagen i förhållande till barn med olika slags funktionsnedsättningar.

SAMS förhåller sig försiktigt positivt till införande av trestegsstödet till småbarnspedagogiken. Samtidigt omfattar SAMS Handikappforums synpunkter och kritik gällande bristerna och utmaningarna i tillämpningen av trestegsstödet ens inom grundskoleutbildningen. Idag är det alltför många som inte får den stöd de behöver på grund av otydliga riktlinjer, anvisningar och tolkningsoklarheter gällande lagen. Det är viktigt att stöd ges enligt de individuella behoven och att tydliga förfaranden existerar för att bedöma stödbehovet. Stöd bör ges direkt då behov uppstår och det får inte vara beroende på given diagnos. SAMS poängterar att enligt funktionshinderskonventionen uppstår funktionshinder på grund av otillräckliga anpassningar i miljön och otillräckligt stöd.

SAMS omfattar även Handikappforums synpunkter som framfördes i samband med beredningen av den nuvarande lagen 2018. Dessa är i korthet följande:

- Barnet borde ha rätt till färdtjänst om behov finns. I likhet med skolskjutsar borde skjutsar även vid behov ordnas för deltagande inom småbarnspedagogiken för barn, om barnet eller familjen har särskilda behov på grund av en funktionsnedsättning.
- I fråga om rätten till närskola bör positiv särbehandling tillämpas för familjer med personer som har en funktionsnedsättning, om särskilda behov finns.
- Barnet bör ha rätt till att få småbarnspedagogik på sitt eget språk, såsom svenska eller finlandssvenskt teckenspråk.
- Barnet bör ha tillgång till kommunikationsstöd. Lika deltagande med andra barnen förutsätter tillgång till lämpliga kommunikationsformer.
- Deltagande i måltider för barn med funktionsnedsättningar får inte leda till extra kostnader för familjen trots att skäliga anpassningar behövs.

SAMS omfattar även folktingets oro om hur tillräcklig svenskspråkig personal kan tryggas inom småbarnspedagogiken. För att uppnå målsättningarna med lagen, behövs tillräcklig personal. Bristen på svenskspråkiga speciallärare och lärare inom småbarnspedagogik, särskilt i huvudstadsregionen, är en utmaning. Utöver utbildande av behörig personal bör även alla andra nödvändiga åtgärder tas för att trygga tillgång till personal och satsningar behövs för att överlag förbättra branschens attraktionskraft.

I Helsingfors

11.6.2021

Nina af Hällström

Verksamhetsledare

Elias Vartio

Juridiskt sakkunnig

SAMS – Samarbetsförbundet kring funktionshinder r.f.

Tilläggsuppgifter:

Elias Vartio, Juridiskt ombud, SAMS – Samarbetsförbundet kring funktionshinder
elias.vartio@samsnet.fi

Vartio Elias
SAMS - Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf - Verksamheten
juridiskt ombud